

TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING ERKINLIKLARI VA KAFOLATLARI

Muallif: Nishonova Nilufar

Annotatsiya

Mazkur maqolada tadbirkorlik subyektlarining erkinliklari va kafolatlari, ularning iqtisodiy taraqqiyotdagi o'rnini hamda tadbirkorlik faoliyatini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash masalalari yoritilgan. Shuningdek, tadbirkorlarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilishning huquqiy asoslari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: tadbirkorlik, tadbirkorlik subyekti, iqtisodiyot, huquqiy kafolatlar, xususiy mulk, biznes muhiti, investitsiya, bozor iqtisodiyoti.

Kirish

Bozor iqtisodiyoti sharoitida tadbirkorlik faoliyati mamlakat iqtisodiyotining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Tadbirkorlik yangi ish o'rinlari yaratish, aholi bandligini ta'minlash, raqobat muhitini rivojlantirish va davlat byudjeti daromadlarini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Shu sababli tadbirkorlik subyektlarining erkin faoliyat yuritishi uchun qulay sharoitlar yaratish va ularning huquqlarini kafolatlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biridir.

Asosiy qism

Tadbirkorlik subyektlari o'z faoliyatini amaldagi qonunchilik asosida mustaqil ravishda amalga oshirish huquqiga ega. Ular ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish, savdo va boshqa iqtisodiy faoliyat turlarini erkin tanlashlari mumkin. Tadbirkorlarning mulk huquqi davlat tomonidan himoya qilinadi va hech kim qonunda belgilangan tartibdan tashqari ularning mulkiga egalik qilish huquqini cheklay olmaydi.

Tadbirkorlik subyektlarining muhim erkinliklaridan biri iqtisodiy qarorlarni mustaqil qabul qilish huquqidir. Ular mahsulot ishlab chiqarish hajmini, narx

siyosatini, hamkorlarni tanlashni va investitsiya yo‘nalishlarini mustaqil belgilash imkoniyatiga ega. Bu esa bozor talablariga moslashish va raqobatbardosh faoliyat yuritishga xizmat qiladi.

Davlat tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qator kafolatlar berilgan. Jumladan, tadbirkorlarning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish, ularning faoliyatiga noqonuniy aralashuvlarning oldini olish hamda tekshiruvlarni qonuniy asosda amalga oshirish kafolatlangan. Shuningdek, tadbirkorlik faoliyatini boshlash va rivojlantirish uchun imtiyozli kreditlar, subsidiyalar va boshqa moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari joriy etilgan.

Tadbirkorlik faoliyatining barqaror rivojlanishi uchun qulay investitsiya muhiti yaratish ham muhim ahamiyatga ega. Mamlakatimizda so‘nggi yillarda biznes yuritish sharoitlarini yaxshilash, ortiqcha byurokratik to‘siqlarni bartaraf etish va davlat xizmatlarini raqamlashtirish bo‘yicha keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu esa tadbirkorlarning faoliyatini yanada erkin va samarali tashkil etish imkonini bermoqda.

Bundan tashqari, tadbirkorlar o‘z huquqlari buzilgan taqdirda sudlarga murojaat qilish va qonuniy manfaatlarini himoya qilish huquqiga egadirlar. Sud hokimiyatining mustaqilligi tadbirkorlik subyektlari uchun muhim huquqiy kafolat hisoblanadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, tadbirkorlik subyektlarining erkinliklari va kafolatlari mamlakat iqtisodiy rivojlanishining muhim omillaridan biridir. Tadbirkorlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularga qulay biznes muhiti yaratish hamda davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash iqtisodiy o‘sish va farovonlikka xizmat qiladi. Shu bois tadbirkorlik erkinligini ta‘minlash va uning huquqiy kafolatlarini mustahkamlash dolzarb vazifalardan biri bo‘lib qolmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.

O‘zbekiston Respublikasining “Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to‘g‘risida”gi Qonuni.

O‘zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksi.

O‘zbekiston Respublikasi Soliq kodeksi.

Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining tadbirkorlikni rivojlantirishga oid farmon qarorlari